

2019 m. kovo 29 d.

DERINIMO PAŽYMA

DĖL VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS 2009 M. LIEPOS 10 D. NUTARIMO NR. O3-100 „DĖL VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS 2003 M. BIRŽELIO 17 D. NUTARIMO NR. O3-35 „DĖL ENERGETIKOS ĮMONIŲ INVESTICIJŲ VERTINIMO IR DERINIMO VALSTYBINĖJE KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOJE TVARKOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PAKEITIMO PROJEKTO DERINIMO

Eil. Nr.	Projekto punktas	Pastaba, pasiūlymas	Pastabų, pasiūlymų įvertinimas
1.	Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2019 m. vasario 18 d. raštas Nr. 4E-167		
1.1.	56	<p>Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) nutarimo „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009 m. liepos 10 d. nutarimo Nr. O3-100 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2003 m. birželio 17 d. nutarimo Nr. O3-35 „Dėl Energetikos įmonių investicijų derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeitimo projekto (toliau – Projektas) 1.22 punktu siūlomo keisti Energetikos įmonių investicijų derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos aprašo¹ (toliau – Aprašas) 1 priedo 1.2 punkte numatomos investicijos „Elektros ir Dujų įmonių investicijos į išmaniąsias matavimo priemones, Elektros ir Dujų Bendro intereso projektai“ ir nurodytas šių investicijų vertinimo ekonominis kriterijus „Įvertinama ir nurodoma įtaka reguliuojamoms kainoms“.</p> <p>Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. XIII-1288 patvirtintos Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos 42.5.1 punkte numatyta diegti išmaniąsias elektros energijos apskaitos sistemas ir išmaniuosius elektros energijos tinklus ir bendrą duomenų talpinimo ir apsiikeitimo jais platformą (angl. <i>Data Hub</i>) arba kitus analogiškus sprendinius, remiantis gerosios pasaulinės patirties inovaciniais sprendimais, kartu užtikrinant šių sistemų ir tinklų kibernetinę</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Paaiškiname, kad vertinant įtaką elektros energijos skirstymo kainai naudojamas finansinis pinigų srautas (investicijos vertė, sąnaudos, pajamos, sutaupymai), taip pat nusidėvėjimo ir investicijų grąžos srautas turto tarnavimo laikotarpiu. Finansinėje analizė nagrinėjamas pinigų srautų pasikeitimas projekto organizacijoje.</p> <p>Tuo tarpu atliekant kaštų ir naudos analizę kompleksiškai vertinamas finansinių, ekonominių-socialinių ir kitų naudų bei kaštų skirtumas, t. y. socialinėje–ekonominėje analizėje labiau vertinamas projekto įgyvendinimo sąlygoti pokyčiai visuomenėje.</p> <p>Pažymėtina, kad Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijoje nurodyta, kad pagrindinė sąlyga suderinti išmaniųjų dujų ir elektros apskaitos prietaisų projektus yra būtent teigiama kaštų ir naudos analizė, t. y. teigiami pokyčiai visuomenei, pavyzdžiui tokie kaip elektros energijos tiekimo patikimumo didinimas, mažesnė aplinkos tarša, konkurencijos didinimas ar pan.</p>

¹ Patvirtintas Komisijos 2009 m. liepos 10 d. nutarimu Nr. O3-100 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2003 m. birželio 17 d. nutarimo Nr. O3-35 „Dėl Energetikos įmonių investicijų projektų derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo“.

		<p>saugą bei energetikos duomenų apsaugą. Atlikus išmaniųjų elektros energijos apskaitos sistemų diegimo sąnaudų ir naudos analizę, jeigu analizės rezultatai būtų teigiami, iki 2023 metų turi būti įdiegtos išmaniosios elektros energijos apskaitos sistemos visiems vartotojams.</p> <p>Atitinkamos nuostatos įtvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 1210 patvirtintame Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos įgyvendinimo priemonių plane, kurio 5.1.2.6 ir 9.1.2.1 punktuose numatyta diegti išmaniuosius elektros energijos apskaitos prietaisus elektros vartotojams ir išmaniuosius apskaitos prietaisus gamtinių dujų vartotojams (esant teigiamiems kaštų ir naudos analizės rezultatams).</p> <p>Taip pat pažymėtina, kad, vadovaujantis Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 1-38, 78 punktu, operatorius vartotojui gali įdiegti išmaniąją elektros energijos apskaitos sistemą, jeigu vartotojas išreiškia pageidavimą ir padengia visas su įrengimu susijusias išlaidas.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, įvertinus minėtas Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos ir jos įgyvendinimo priemonių plano nuostatas, susijusias su išmaniųjų elektros energijos ir gamtinių dujų apskaitos prietaisų diegimu vartotojams, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos nuomone, išmaniųjų elektros energijos ir gamtinių dujų apskaitos prietaisų diegimas, neturi didinti kainų vartotojams, todėl siūloma Projekto 1.22 punktu siūlomo keisti Aprašo 1 priedo 1.2 punkte vietoje žodžių „Įvertinama ir nurodoma įtaka reguliuojamoms kainoms“ įrašyti žodžius „Neturi didinti kainos esamiems vartotojams“.</p>	
--	--	---	--

2.	UAB „Litesko“ 2019 m. vasario 19 d. raštas Nr. 1.5-201		
2.1.	1, 6	<p>Bendrovė nurodė, kad nors Projekto 1.6 punktu įvedama nauja sąvoka „reguliacinė likutinė vertė“ toliau tekste nėra numatytas jos panaudojimas atliekant konkrečius skaičiavimus, susijusius su investicijos vertinimu. Projekto 1.1 punkte naudojama sąvoka „investicijų likutinė vertė“.</p> <p>Prašoma aiškiau reglamentuoti kokiais atvejais ir atliekant kokius skaičiavimus turi būti panaudojama reguliacinė likutinė vertė bei suvienodinti sąvokas, naudojamas Projekto tekste bei prieduose.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Įvertinus bendrovės pateiktą pastabą, patikslintas Projekto 1 punktu tikslinamas Aprašo 4.3 punktas ir išdėstomas taip:</p> <p>„4.3. Finansinė grynoji investicijos dabartinė vertė (FGDV) – diskontuoto pinigų srauto (investicijų, investicijų reguliuojamosios likutinės vertės ir grynųjų veiklos pajamų suma) per projekto ataskaitinį laikotarpį suma, kuri parodo, kaip projekto grynųjų veiklos pajamų srautas per projekto ataskaitinį laikotarpį, skaičiuojant šios dienos pinigų verte, padengia investicijas;“</p> <p>Taip pat tikslinamas Projekto 6 punktu numatomas 4.10 punktas ir išdėstomas taip:</p> <p>„4.10. Reguliacinė Reguliujamoji likutinė vertė (angl. <i>residual value</i>) – suma, kuri apskaičiuojama prie ilgalaikio materialiojo ar nematerialiojo turto išsigijimo ar pasigaminimo savikainos pridėdant arba iš jos atimant visas reguliacinėje reguliuojamojoje apskaitoje įvertintas turto vertės pokyčių sumas ir atimant sukauptą reguliacinės reguliuojamosios apskaitos nusidėvėjimo ar amortizacijos sumą;“.</p>
2.2.	3	<p>Prašoma paaiškinti, kas laikytina išlaidomis, patiriamomis visiškai pakeičiant ilgalaikį turtą, į kurį buvo investuotos konkrečios investicijų projekto lėšos (Projekto 1.3 punktas).</p>	<p>Išlaidos, patiriamos visiškai pakeičiant ilgalaikį turtą – tai per investicijų projekto ataskaitinį laikotarpį išleistos lėšos skirtos pakeisti nusidėvėjusių investicijų projekto metu sukurto turtą. Pavyzdžiui, projekto ataskaitinis laikotarpis yra 15 metų, kompiuterinę techniką numatyta keisti kas 5 metus, investicijų projekto ataskaitinio laikotarpio metais išleistos lėšos nusidėvėjusiai kompiuterinei technikai pakeisti ir bus išlaidos, patiriamos visiškai pakeičiant ilgalaikį turtą.</p>
2.3.	-	<p>Bendrovei nėra iki galo aišku kokių tikslų būtent dabar atliekami Projekte numatyti pakeitimai, jei Komisija planuoja iš esmės peržiūrėti investicijų projektų derinimo tvarką. Taip pat įvedamos papildomos sąvokos (pvz.: Projekto 1.6 punktas), susijusios su ūkio subjektų teiktomis pastabomis dėl nenudėvėto turto vertės vertinimo (žr. derinimo pažymos 1.3 punktą), kai tuo tarpu</p>	<p>Paaiškiname, kad esminis Aprašo pakeitimas bus atliekamas kompleksiskai vertinant ir kitų šalių gerąją investicijų derinimo praktiką. Atsižvelgiant į tai, kad pakeitimas turėtų apimti visus investicijų derinimo etapus (t. y. tiek dokumentų pateikimą, informacijos apimtį, investicijų pogrupius, tiek ir investicijų finansinius ir ekonominius rodiklius), analizės atlikimas ir</p>

		<p>Komisijos 2019 m. vasario 12 d. rašte Nr. R2-(E)-343 nurodoma, kad šiuo metu atliekami pakeitimai neturėtų paliesti nenudėvėto turto vertės vertinimo. Atsižvelgdama į tai, kas paminėta, Bendrovė pažymėjo palaikanti Bendrovės 2018 m. vasario 13 d. raštu Nr. 1.5-214 pateiktas pastabas bei tikisi visų jų objektyvaus įvertinimo.</p>	<p>minėtų pakeitimų išdiskutavimas reikalauja ilgesnio laiko. Atitinkamai mažesnės apimties Aprašo pakeitimas siūlomas įtraukiant tik 2018 m. išdiskutuotus pakeitimus, siekiant jau dabar, nelaukiant kitų pakeitimų, užtikrinti objektyvesnį investicijų derinimo procesą.</p> <p>Bendrovės minimas pirminio Projekto 1.6 punktas (patikslinto Projekto 6 punktas; likutinės vertės apibrėžimas) Projekte numatytas dėl Projekto 1 punkto tikslinamo finansinės grynosios investicijos dabartinės vertės apibrėžimo. Kaip ir buvo minėta 2019 m. vasario 12 d. rašte Nr. R2-(E)-343, Aprašo pakeitimai dėl nenudėvėto turto vertės vertinimo ta apimtimi, kurie buvo siūlomi 2018 m. sausio 10 d. raštu Nr. R2-(E)-74, bus atliekami vėlesniais laikotarpiais.</p>
3.	AB „Amber Grid“ 2019 m. vasario 19 d. raštas Nr. 7-291-206		
3.1.	3	<p>Komisija, neatsižvelgdama į Bendrovės 2018 m. vasario 9 rašte Nr. 7-291-128 išdėstytą pasiūlymą, 2019 m. vasario 12 d. derinimo pažymoje nurodė tokį savo sprendimo motyvą: „<i>pabrėžtina, kad Komisijai teikiamomis derinti investicijomis sukuriama turto eksploatacijos laikotarpis iš esmės turėtų atitikti Komisijos suderintus turto nusidėvėjimo normatyvus ir, vertinant tai, kad bendrovės turėtų užtikrinti tinkamą šio turto eksploatavimą, tarpiniai turto rekonstrukcijos ar modernizavimo procesai neturėtų būti įtraukiami į pirminės investicijos apimtį</i>“.</p> <p>Bendrovės manymu, tokiu būdu bandoma apsiriboti tik hipotetine situacija: neva turtas turėtų būti įsigijamas ir po to, keliasdešimt metų jį eksploatuojant, neturėtų prireikti jokių finansinių įdėjimų. Tuo tarpu turtą (ypač ilgalaikę infrastruktūrą) atnaujinti ar dalinai pakeisti nesibaigus nustatytam nusidėvėjimo laikotarpiui prireikia ne dėl to, kad jis kažkaip netinkamai eksploatuojamas, tačiau dėl to, kad turto palaikymas funkcionalioje būklėje įgalina nudėvėti tą turtą per gana ilgą laikotarpį. Taigi, Komisijos sprendimo motyvas nesusijęs su realia praktika ir, jį įgyvendinant formaliai, galėtų vesti prie pavojingų situacijų dėl prastos, nefunkcionalios turto būklės. Pakartotinai siūloma atsisakyti koncepcijos, kad į Komisiją, pagal</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Paaškiname, kad Projekto 8 punktu numatomame naujame Aprašo 4.12 punkte apibrėžiamas investicijų projekto ataskaitinis laikotarpis negali būti ilgesnis nei 25 metai. Pažymėtina, kad, vertinant projektą galima aiškiai identifikuoti poreikį visiškai atnaujinti turtą (pagal jo nusidėvėjimo normatyvus). Remiantis anksčiau teiktu pavyzdžiu – informacinių sistemų projekto atveju, kai projekto ataskaitinis laikotarpis yra 15 metų, kompiuterinę techniką numatyta keisti kas 5 metus, kompiuterinės technikos atnaujinimo terminą nustatant pagal jai patvirtintus konkrečius nusidėvėjimo normatyvus. Manytina, jog nėra tikslinga ilguoju laikotarpiu (25 m. laikotarpiu) prognozuoti turto ar jo dalių modernizavimo atvejų, kadangi šis sprendinys yra kintantis laike ir priklausantis nuo kitų investicinių projekto atlikimo. Įvertinus tai, paaškiname, kad konkretaus investicijų projekto apimtyje turėtų būti vertinami numatomi turto atnaujinimo darbai, pakeičiant nusidėvėjusį turtą ar jo dalis, siekiant užtikrinti turto atitikimą kiekybiniais ir kokybiniais reikalavimams (rodikliams), numatytiems teisės aktuose.</p>

		<p>tvarkos nuostatas, galima būtų kreiptis tik situacijose „visiškai pakeičiant“ turtą. Mūsų nuomone turėtų būti vertinamas ne tik turto atnaujinimas, bet ir galimi modernizacijos, rekonstrukcijos projektai. Atitinkamai Projekto 1.3 punktu numatomą Aprašo 4.5 punktą siūloma išdėstyti taip:</p> <p>„4.5. Grynosios pajamos (angl. <i>net revenue</i>) – investicijos sąlygotų veiklos pajamų ir veiklos išlaidų bei išlaidų, patiriamų visiškai pakeičiant ilgalaikį turtą, į kurį buvo investuotos konkretaus investicijų projekto lėšos, sumų per tą patį laikotarpį aritmetinis skirtumas;“.</p> <p>Atsižvelgdami į Komisijos paaiškinimą – „paminėtina, kad bendrovės nurodytos išlaidos, kurių būtų išvengiama įgyvendinant investiciją, vertinamos pagal nurodytą 4.5 punkto apibrėžimą – jos nurodomos kaip veiklos išlaidos suminuso ženklų, todėl nėra tikslinga koreguoti apibrėžimo“ – ateityje rengdami finansinę analizę išvengtas išlaidas priskirsime pajamoms.</p>	<p>Tai pat atkreiptinas dėmesys, kad grynujų pajamų apibrėžimas neapriboja bendrovės galimybės palaikyti turtą funkcionalios būklės (atliekant turto modernizavimą ar kitais būdais) – įmonė gali su atskira investicija kreiptis dėl turto rekonstrukcijos ar modernizacijos arba teikti šias investicijas derinti bendrai derinamu investicijų sąrašu.</p> <p>Siekiant aiškumo, patikslinama Projekto 3 punktu numatoma Aprašo 4.5 punkto formuluotė ir išdėstoma taip:</p> <p>„4.5. Grynosios pajamos (angl. <i>net revenue</i>) – investicijos sąlygotų veiklos pajamų ir veiklos išlaidų bei išlaidų, patiriamų visiškai pakeičiant naudėvėtą ilgalaikį turtą, į kurį buvo investuotos konkretaus investicijų projekto lėšos, sumų per tą patį laikotarpį aritmetinis skirtumas;“.</p>
3.2.	39	<p>Nesuprantama, kodėl rengiant tvarkos pakeitimo projektus vis nepavyksta atskirti investicijos vertinimo laikotarpio (kuris dabartinėje Projekto redakcijoje įvardintas kaip projekto ataskaitinis laikotarpis) ir investicijos atsipirkimo laikotarpio sąvokų:</p> <ul style="list-style-type: none"> – investicijos vertinimo laikotarpis – tai sutartas laikotarpis, kurį apimant skaičiuojama projekto finansinė (kai kuriais atvejais ir ekonominė) nauda, ir įvardinamas to skaičiavimo rezultatas (teigiama arba neigiama FGDV, EGDV, kiti rodikliai); šiuo metu Tvarkos pakeitimo projekte jis apibūdintas tinkamai; – investicijos atsipirkimo laikotarpis – visiškai išvestinis rezultatas, gaunamas įvedus projekto finansinius (ekonominius) parametrus ir apskaičiuojant ateities laiko momentą, kai neigiama investicijos nauda pasiekia 0 ribą ir virsta teigiama; todėl nesuprantama, kodėl dabartiniame Projekte siekiama kažkaip riboti, nustatyti atsipirkimo laikotarpį – jis iš esmės negali būti nustatomas ar ribojamas, o gali būti tik išskaičiuojamas ir konstatuojamas (pvz., kad projektas atsiperka I-aisiais vertinimo / ataskaitinio laikotarpio metais; arba kad per vertinimo / ataskaitinį laikotarpį projektas neatsiperka). 	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Projekto 11 punktu keičiamo Aprašo 56.1 punktas tikslinamas ir išdėstomas taip:</p> <p>„56.1. projekto diskontuotų grynujų pinigų srautų pagrindu skaičiuojamas projekto diskontuotas atsipirkimo laikotarpis, kuris negali būti ilgesnis nei projekto ataskaitinis laikotarpis;“</p>

		<p>Taigi, Komisijos paaiškinimas, pateiktas 2019 m. vasario 12 d. derinimo pažymoje – „Paaiškiname, kad Projektu nustatomas investicijų projektų ataskaitinis laikotarpis yra lygus investicija sukuriama turto eksploatacijos (nusidėvėjimo) laikotarpiui, bet ne ilgesniam kaip 25 metai. Pakeitimas atliekamas, vadovaujantis Europos Komisijos parengtame vadove „Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects“ ir CPVA metodikoje pateiktomis rekomendacijomis, jog siekiant prognozių realumo ir pagrįstumo, investicinius projektus tikslinga vertinti ne ilgesniu kaip 30 metų laikotarpiu (energetikos sektoriaus projektams rekomendacinis laikotarpis 25 m.). Pagal atliekamą 56.1 punkto pakeitimą diskontuotas atsipirkimo laikotarpis skaičiuotinas pagal diskontuotus grynąją pinigą srautus, siekiant įvertinti investicijos naudą (atsiperkamumą), skaičiuojant šios dienos pinigą verte projekto ataskaitiniu laikotarpiu (t. y. laikotarpiu neilgesniu kaip 25 metai).“ – vėlgi neatitinka minėtų sąvokų atskyrimo esmės.</p> <p>Įvertinus tai, siūloma Projekto 1.11 punktu keičiamą Aprašo 56.1 punktą išdėstyti taip:</p> <p>„56.1. projekto diskontuotų grynąjų pinigų srautų pagrindu skaičiuojamas projekto diskontuotas atsipirkimo laikotarpis, kuris negali būti ilgesnis nei projekto ataskaitinis laikotarpis;“.</p>	
		<p>Komisijai nustatant vis sudėtingesnius investicijų derinimo mechanizmus (tuo tarpu iš energetikos įmonių reikalaujama vis detalesnės ir gausesnės informacijos), taip pat taikant skirtingas (kartais tarpusavyje nesuderintas) praktikas, pastebima, kad investicijų derinimo procesai labai pailgėja, ne visada būna konstruktyvūs.</p> <p>Projekto 1.20 punkto pakeitimu Komisija vien pirminiam įvertinimui bei galimam projekto nepriėmimo raštui suformuluoti sau pasilieka 1 mėnesį, tačiau neprisiima jokių išsipareigojimų, per kiek laiko ji turėtų priimti sprendimą dėl investicijų (praktikoje jau yra buvę atvejų, kai ir nesudėtingų projektų derinimas trunka ilgiau nei pusę metų).</p> <p>Todėl siūloma trumpinti pranešimo apie projekto nepriėmimą vertinti terminą bei įvesti realiai pasiekiamą terminą, per kurį</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Pažymėtina, kad Komisija sprendimą dėl investicijos derinimo priima tik tuo atveju, kai yra visiškai įsitikinusi dėl konkretaus projekto ar bendrai derinamo investicijų sąrašo atitikties Apraše numatytiems reikalavimams. Neretai projekto derinimas užtrunka dėl nepakankamos informacijos ar pagrindimų pateikimo kartu su teikiamu derinti projektu, todėl dėl to atsiranda poreikis gauti papildomus dokumentus ar pagrindimus dėl tikslingumo atlikti investiciją. Atitinkamai gautos informacijos įvertinimui reikalingas papildomas laikas. Manytina, nėra tikslinga numatyti galutinį 2 mėnesių investicijos suderinimo terminą, kadangi negavus pakankamų pagrindimų ar dokumentų būtų priimtas neigiamas sprendimas dėl investicijos derinimo (kaip nepagrįstos investicijos).</p>

3.3.	49	<p>Komisija turėtų priimti sprendimą dėl investicijos ir atitinkamai Projekto 1.20 punktu keičiamą Aprašo 84 punktą išdėstyti taip: „84. Pateiktą prašymą derinti investiciją Komisija išnagrinėja ir sprendimą priima per 30 kalendorinių dienų 2 mėnesius, jei pateiktas prašymas atitinka šio Tvarkos aprašo III ir V skyriaus reikalavimus. Jeigu energetikos įmonės iniciatyva pateikiami papildomi dokumentai, terminas skaičiuojamas nuo papildomų dokumentų pateikimo dienos.</p> <p>Komisija ne vėliau kaip per 20 kalendorinių dienų nuo prašymo derinti investiciją gavimo atlieka, atlikusi pirminį pateiktų dokumentų ir duomenų vertinimą. Atlikusi pirminį vertinimą ir nustatiusi, kad investicijų projektas pateiktas su esminiais trūkumais, Komisija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas informuoja (motyvuotu raštu) ūkio subjektą ir atitinkamą savivaldybę apie investicijų projekto nepriėmimą vertinimui ir prašo ūkio subjekto iš naujo pateikti patikslintą ir papildytą investicijų projektą.</p> <p>Jei projektas yra priimtas vertinti, sprendimą dėl jo Komisija priima per šio punkto pirmojoje pastraipoje nurodytą terminą. <...>“</p>	<p>Tačiau, įvertinus bendrovės pateiktas pastabas dėl pirminio projekto įvertinimo termino, taip pat siekiant operatyvesnio sprendimo dėl investicijos priėmimo, siūlytina pakeisti Projekto 49 punktą, eliminuojant pirminio projekto vertinimo procesą ir atitinkamai Aprašo 84 punktą išdėstyti taip: „84. Pateiktą prašymą derinti investiciją Komisija išnagrinėja ir sprendimą priima per 30 kalendorinių dienų, jei pateiktas prašymas atitinka šio Tvarkos aprašo III ir V skyriaus reikalavimus. Jeigu pateikiami papildomi dokumentai, terminas skaičiuojamas nuo papildomų dokumentų pateikimo dienos.</p> <p>Komisija ne vėliau kaip per 20 kalendorinių dienų nuo prašymo derinti investiciją gavimo atlieka pirminį pateiktų dokumentų ir duomenų vertinimą. Atlikusi pirminį vertinimą ir nustatiusi, kad investicijų projektas pateiktas su esminiais trūkumais, Komisija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas informuoja (motyvuotu raštu) ūkio subjektą ir atitinkamą savivaldybę apie investicijų projekto nepriėmimą vertinimui ir prašo ūkio subjekto iš naujo pateikti patikslintą ir papildytą investicijų projektą.</p> <p><...>“</p>
3.4.	56	<p>Bendrovės nuomone, nepagrįstai didinama administracinė našta: įgyvendinus Projekte siūlomą pakeitimą, Aprašo 1 priedo 1 punkte nurodytoms investicijoms (pagal siūlomus pakeitimus) taip pat būtų reikalinga atlikti FGDV ir FVGN skaičiavimus, nors akivaizdu, kad šie finansiniai rodikliai tokioms investicijoms (negereneruojančios pajamų, vykdomos ne veiklos efektyvinimo, sąnaudų taupymo tikslais) nurodyti rodikliai būtų neigiami.</p> <p>Siūloma šios nuostatos atsisakyti, ar bent jau įvardinti Aprašo 1 priede, kad pateikti informaciniais tikslais apskaičiuoti FGDV ir FVGN rodikliai priimant sprendimą dėl investicijos Komisijos nevertinami.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Projekto 44 punktu keičiamame Aprašo 61 punkte nurodoma, kad finansinis investicijų pagrindimas teikiamas vadovaujantis Aprašo 1 priedu. Aprašo 1 priede investicijoms, kurių atveju teigiamas finansinis vertinimas yra būtinoji sąlyga investicijoms suderinti, nurodoma, kad „<u>FGDV turi būti didesnė arba lygi nuliui</u>“ ir „<u>FVGN turi būti ne mažesnė kaip atitinkamo sektoriaus įmonei nustatyta kapitalo grąžos norma</u>“. Tuo tarpu investicijoms, kurių atveju teigiamas finansinis vertinimas nėra būtinoji sąlyga jų suderinimui (įskaitant ir bendrovės minimas investicijas) nurodoma, kad „Apskaičiuojama ir nurodoma investicijos FGDV“ ir „Apskaičiuojama ir nurodoma investicijos FVGN“. Šios formulės rodo, kad iš esmės vienu investicijų atveju</p>

			finansinis vertinimas lemia investicijos suderinimą / nesuderinimą, o kitų investicijų atveju šis vertinimas pateikiamas tik informaciniais tikslais ir nelemia sprendimo dėl investicijos suderinimo.
3.5.	-	<p>Nuo 2019 sausio 1 d. įsigaliojo Gamtinių dujų įstatymo redakcija, kurioje pakeista 31 straipsnio nuostata dėl perdavimo sistemos operatoriaus rengiamo dešimties metų tinklo plėtros plano dažnumo (planą reikalaujama rengti kas 2 metus, o ne kasmet):</p> <p>31 straipsnis. Perdavimo sistemos operatoriaus vykdoma tinklų plėtra ir įgaliojimai priimti sprendimus dėl investavimo</p> <p><i>1. Perdavimo sistemos operatorius kas dvejus metus iki einamąją metų liepos 1 dienos, pasikonsultavęs su suinteresuotaisiais subjektais, Komisijos nustatyta tvarka parengia ir Komisijai pateikia dešimties metų tinklo plėtros planą, kuris yra grindžiamas esama ir numatoma pasiūla bei paklausa. Tinklo plėtros plane nurodomos veiksmingos priemonės, skirtos sistemos pajėgumą pakankamumui ir tiekimo saugumui užtikrinti.</i></p> <p>Atsižvelgiant į tai, prašoma atitinkamai pakeisti Aprašo 22 punktą ir išdėstyti jį taip:</p> <p>„22. Elektros energijos ir gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriai operatorius kasmet, o gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius kas du metus iki kiekvienų metų liepos 1 d. parengia ir pateikia Komisijai Planą, su konkrečiu objektų sąrašu ir kuris grindžiamas esama ir numatoma pasiūla ir paklausa bei reikalavimais tiekimo saugumui ir patikimumui užtikrinti. Planas teikiamas Komisijai prieš tai pasikonsultavus su suinteresuotaisiais subjektais, jei teisės aktai numato būtinybę atlikti tokias privalomas konsultacijas.“</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Vadovaujantis 2018 m. gruodžio 18 d. Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 2, 5, 7, 9, 20, 21, 25, 31, 37-1, 38, 39, 45, 46, 47 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo septintuoju-1 skirsniu įstatymo, įsigaliojusio 2019 m. sausio 1 d., 8 ir 9 straipsniais, gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius ir gamtinių dujų skirstymo sistemos operatorius, aptarnaujantis daugiau nei 100 000 vartotojų, Komisijos nustatyta tvarka kas dvejus metus iki einamųjų metų liepos 1 d. pateikia dešimties metų tinklo plėtros planą. Pažymėtina ir tai, kad dešimties metų tinklo plėtros planas rengiamas Komisijos nustatyta tvarka (Gamtinių dujų įstatymo 31 straipsnis).</p> <p>Siūloma Aprašo 22 punktą išdėstyti taip:</p> <p>„22. Elektros energijos ir gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriai operatorius kasmet, o gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius kas du metus iki kiekvienų metų liepos 1 d. parengia ir pateikia Komisijai Planą, su konkrečiu objektų investicijų projektų sąrašu ir kuris grindžiamas esama ir numatoma pasiūla ir paklausa bei reikalavimais tiekimo saugumui ir patikimumui užtikrinti. Planas teikiamas Komisijai prieš tai pasikonsultavus su suinteresuotaisiais subjektais, jei teisės aktai numato būtinybę atlikti tokias privalomas konsultacijas.“</p>
4.	AB „Energijos skirstymo operatorius“ 2019 m. vasario 19 d. raštas Nr. 19KR-SD-1644		
4.1.	44	Investicijos, nurodytos Aprašo 49.1 punkte, yra privalomos įgyvendinti atsižvelgiant į valstybės strateginius dokumentus, siekiant užtikrinti sistemos saugumą ir patikimumą, t. y. Bendrovė neturi tiesioginės įtakos sprendimui jų įgyvendinimui. Atsižvelgiant	<p>Žr. 3.4 pastabos vertinimą.</p> <p>Papildomai pažymime, kad Aprašo pakeitimo tikslas yra parodyti FGDV ir FVGN skaičiavimą visiems Aprašo 1 priede nurodytiems projektams, siekiant disponuoti informacija ir apie</p>

		<p>į tai, siūlome numatyti išimtį ir atitinkamai Projekto 1.15 punktu keičiamo Aprašo 61 punktą išdėstyti taip:</p> <p>„61. Finansinis investicijų pagrindimas, išskyrus 49.1 punkte numatytas investicijas, teikiamas vadovaujantis Tvarkos aprašo 1 priedu.“</p>	<p>atstatomųjų investicijų efektyvumą bei atsiperkamumą, kuri reikalinga Komisijos pavestomis funkcijoms vykdyti.</p>
4.2.	49	<p>Atsižvelgiant į susiklosčiusią darbinę praktiką, teigtina, kad šiuo metu investicijų derinimo procesas yra neapibrėžtas laike ir kintantis jam keliamų reikalavimų aspektu (2017 m. kovo mėn. bendrovė pateikė 2017 m. bendrai derinamų investicijų sąrašus, kuriuos Komisija patvirtino 2018 m. kovo 23 d. nutarimu Nr. O3E-88; 2018 m. kovo mėn. bendrovė pateikė 2018 m. bendrai derinamų investicijų sąrašus, kuriuos Komisija patvirtino 2019 m. vasario mėn.).</p> <p>Kaip matyti iš aukščiau pateiktos informacijos, investicijų derinimo procesas šiuo metu tęsiasi iki metų, o procesui bei jo metu pateikiamai informacijai reikalavimai taip pat yra kasmet kintantys ir sunkiai nuspėjami, todėl Bendrovė siūlo nustatyti aiškinamojo rašto, teikiamo kartu su bendrai derinamų investicijų sąrašu, reikalavimus, kurie leistų užtikrinti efektyvų investicijų derinimo procesą ir apibrėžti proceso eigą laike. Todėl siekiant įforminti susiklosčiusią darbinę praktiką ir konstruktyvų bendradarbiavimą, siūlome pakeisti Aprašo 15 ir 84 punktus bei papildyti Aprašą nauju 6.2.1.3 punktu ir 8 priedu.</p> <p>Siūlomas toks Aprašo 6.2.1.3 punktas:</p> <p>„6.2.1.3. investicijos, atliekamos su Europos Sąjungos struktūrinių fondų parama (teikiamos derinti metų eigoje).“</p> <p>Siūloma pakoreguoti Aprašo 15 punktą ir išdėstyti jį taip:</p> <p>„15. Teikdama bendrai derinamų investicijų sąrašą energetikos įmonė turi pateikti ir aiškinamąjį raštą jame nurodydama šią informaciją nurodyti šią informaciją, susijusią su bendrai derinamų investicijų sąraše esančių investicijų paskirtimi:</p> <p>15.1. plėtos darbų investicijas nurodant investicijų dydį, investavimo tikslus, investicijų pasirinkimo kriterijus bei poreikį, tinklų ilgį, numatomą transportuoti ir (arba) parduoti energijos kiekį; statomos ir planuojamos statyti sistemos,</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Bendrovės pateiktos pastabos nėra susijusios su Projektu atliekamais pakeitimais, todėl šios pastabos bus įvertintos atliekant esminį Aprašo pakeitimą, kuris turėtų apimti visus investicijų derinimo etapus (t. y. tiek dokumentų pateikimą, informacijos apimtį, investicijų pogrupius, tiek ir investicijų finansinius ir ekonominius rodiklius).</p>

	<p>tinklų ilgiai, naujomis sistemomis numatomas transportuoti ir (arba) parduoti energijos kiekis, numatomų investicijų sumos ir metinės apimtys</p> <p>15.2. ilgalaikio turto atnaujinimo darbai ir modernizavimo investicijas nurodant investicijų dydį, investavimo tikslus, investicijų pasirinkimo kriterijus bei poreikį, tinklų ilgius;</p> <p>15.3. kitas įsigyjamas naujas turtas;</p> <p>15.4. numatytų investicijų vertė, investavimo tikslai;</p> <p>15.5. investicijų įtaką energetikos įmonės patiriamoms reguliuojamų sąnaudų grupėms, reguliuojamoms kainoms bei transportuojamiems energijos kiekiams vadovaujantis Tvarkos aprašo 8 priedu;</p> <p><...>“</p> <p>Siūloma projekto 1.20 punktu keičiamo Aprašo 84 punktą išdėstyti taip:</p> <p>„84. Pateiktą prašymą derinti investiciją Komisija išnagrinėja ir sprendimą priima per 30 kalendorinių dienų, jei pateiktas prašymas atitinka šio Tvarkos aprašo III ir V skyriaus reikalavimus. Jeigu pateikiami papildomi dokumentai, terminas skaičiuojamas nuo papildomų dokumentų pateikimo dienos, tačiau Komisijos sprendimas priimamas ne vėliau kaip po 2 mėnesių nuo prašymo pateikimo dienos. <...>“</p>	
--	--	--